

กรมควบคุมมลพิษ
เลขรับ 8526
วันที่ 18 ก.ย. 2566
เวลา 13.58

ที่ กต ๐๘๐๒/๕๕๗

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ความเห็นต่อกรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ ๕

เรียน อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

อ้างถึง หนังสือกรมควบคุมมลพิษ ที่ ทส ๐๓๐๔/ว ๑๖๖๕๑ ลงวัน ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๖

ศสคท
วันที่ ๑๘ ก.ย. ๒๕๖๖
เวลา ๑๕:๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมควบคุมมลพิษขอรับความเห็นต่อกรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ ๕ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมสนธิสัญญาและกฎหมายพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. ประเด็นสาระและถ้อยคำ

ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระและถ้อยคำของกรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทย สำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ ๕ หากกรมควบคุมมลพิษในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของประเทศไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๒. ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๑ กรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทย

ในหลักการ กรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยฯ เป็นเอกสารภายในของไทย ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดแนวทางและขอบเขตการเจรจาประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานของไทยภายใต้อนุสัญญาฯ ดังนั้น จึงไม่มีประเด็นพิจารณาเกี่ยวกับการทำหนังสือสัญญาตาม มาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ใดๆก็ดี โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่องการเสนอองค์ประกอบของคณะผู้แทนไทยเพื่อเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศและ กรอบการเจรจา โดยกำหนดให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเสนอกรอบการเจรจา ท่าทีของไทยใน การเจรจา หรือการจัดทำความตกลงระหว่างประเทศต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังนั้น กรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยฯ จึงต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการเจรจา

/๑.๒ การแก้ไข...

๒.๒ การแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาฯ

๒.๒.๑ ในข้อ ๒.๒ ของกรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยฯ ได้ระบุถึงท่าทีไทยต่อการพิจารณาแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาฯ ได้แก่ ภาคผนวก เอ ผลิตภัณฑ์ที่เติมโปรท และภาคผนวก บี กระบวนการผลิตที่มีการใช้โปรทหรือสารประกอบโปรท ทั้งนี้ การแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาฯ ดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขสนธิสัญญา

๒.๒.๒ หากที่ประชุมรัฐภาคีฯ รับรองการแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาฯ ดังกล่าว ซึ่งจะปรากฏเป็นเอกสารข้อตัดสินใจของที่ประชุมรัฐภาคีฯ (decision) ก็จะเป็นการทำสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และจะเป็นการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการร่วมรับรองและการดำเนินการให้มีผลผูกพัน

๒.๒.๓ สำหรับประเด็นว่า การแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาฯ เข้าข่ายเป็นการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ หรือไม่ หากไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีตามการแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาฯ ได้ โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา การแก้ไขภาคผนวกดังกล่าวก็ไม่เป็นการทำหนังสือสัญญาประเภทที่ต้องออกพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๒.๒.๔ อย่างไรก็ตาม ยังต้องพิจารณาว่า การแก้ไขภาคผนวกนี้เข้าข่ายเป็นการทำหนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสาม หรือไม่ ซึ่งส่วนราชการเจ้าของเรื่องต้องเป็นผู้พิจารณาว่าการแก้ไขภาคผนวกเป็นการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสาม ได้แก่ หนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรี เขตศุลกากรร่วม หรือการให้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติหรือทำให้ประเทศสูญเสียสิทธิในทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมดหรือบางส่วน หรือหนังสือสัญญาอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้า หรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง หรือไม่ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่องคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐใช้คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการเกี่ยวกับหนังสือสัญญาที่มีลักษณะทำนองเดียวกันต่อไป

๒.๒.๕ ในกรณีที่มีปัญหาว่าหนังสือสัญญาใดเป็นกรณีตามวรรคสองหรือวรรคสามหรือไม่ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องสามารถเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยก็ได้ ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคห้าของรัฐธรรมนูญฯ

๓) ข้อสังเกตเกี่ยวกับการแสดงเจตนาเข้าผูกพันตามการแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาฯ

๓.๑ ข้อ ๒๗ วรรค ๔ ประกอบข้อ ๒๗ วรรค ๓ (เอ) และข้อ ๒๖ วรรค ๒ ของอนุสัญญาฯ กำหนดให้การแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาฯ จะต้องได้รับการรับรองโดยที่ประชุมรัฐภาคีฯ และ ๒๗ วรรค ๔ ประกอบข้อ ๒๗ วรรค ๓ (ซี) ของอนุสัญญาฯ กำหนดให้เมื่อครบกำหนดหนึ่งปี นับหลังจากวันที่ผู้เก็บรักษาได้แจ้งให้ทราบถึงการรับรองการแก้ไขภาคผนวก ภาคผนวกดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับสำหรับทุกภาคี เว้นภาคีที่แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรภายในหนึ่งปีนั้น ต่อผู้เก็บรักษาอนุสัญญาฯ ว่า ไม่สามารถยอมรับการแก้ไขภาคผนวกดังกล่าวได้ หรือเว้นแต่กรณีที่เป็นภาคีที่ได้จัดทำคำประกาศตามข้อ ๓๐ วรรค ๕ ของอนุสัญญาฯ

๓.๒ ประเทศไทยได้จัดทำคำประกาศเมื่อเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ ตามข้อ ๓๐ วรรค ๕ ให้การแก้ไขภาคผนวกมีผลก็ต่อเมื่อไทยแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันด้วยการยื่นสัตยาบันสาร สาราการยอมรับ

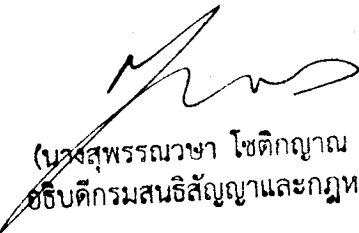
สารการให้ความเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสาร เมื่อเป็นเช่นนี้ ขั้นตอนการรับรองการแก้ไขอนุสัญญาจึงถูกแยกออกจากขั้นตอนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน ซึ่งหากกรมควบคุมมลพิษในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องเห็นว่าการแก้ไขภาคผนวก เอ และ บี ของอนุสัญญาฯ เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ก็จะต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อขอความเห็นชอบการร่วมรับรองการแก้ไขภาคผนวกดังกล่าว พร้อมทั้งขอให้คณะรัฐมนตรีเสนอขอความเห็นชอบต่อรัฐสภามาในคราวเดียวกัน

๓.๓ เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามข้อ ๓.๒ แล้ว กรมควบคุมมลพิษสามารถร่วมรับรองการแก้ไขภาคผนวก เอ และ บี ของอนุสัญญาฯ ได้ หลังจากนั้น จึงเสนอเรื่องต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการเข้าผูกพันตามการแก้ไขอนุสัญญาดังกล่าว และเมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว จึงจะสามารถดำเนินการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันได้ โดยการยื่นสัตยาบันสาร สารการยอมรับ สารการให้ความเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสาร

๓.๔ ทั้งนี้ หากกรมควบคุมมลพิษเห็นว่า การแก้ไขภาคผนวก เอ และ บี ของอนุสัญญาฯ ไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา กรมควบคุมมลพิษสามารถเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติการรับรองการแก้ไขภาคผนวกดังกล่าวและการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันในคราวเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุพรรณวษา โชติกาญจน ถัง)
อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
กองกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๑๐๒๗
โทรสาร ๐๒ ๖๔๓ ๕๐๓๐

๑๒. กศส.
นางสุพรรณวษา โชติกาญจน ถัง
 โทรสาร ส่งเอกสาร
 โทรไป พิจารณา
๑๒.๒๕๖๖
๑๘ ก.ย. ๒๕๖๖

เรียน คุณแทน

๑๒.๒๕๖๖
๑๙ ก.ย. ๖๖

๑๒. กศส.

๑๒.๒๕๖๖

๑๒.๒๕๖๖
๑๗ ก.ย. ๖๖